

Kkamenjar.hr

ODESA 23.11.1916.g. Kanatni zavod

„U Odesi je pošlo. U krvavoj Odesi, u »Kanatnom zavodu«, gdje se masakriralo en masse i gdje su pokapaju i mrtvace rekli onom grobaru, da ne treba da znade tko su ti ljudi, »jer to su Hrvati«. U Odesi se klalo, tamo su pucale kosti i tamo su se davili utopljenici...”

2017-10-24

BENEDIKT: 2016-12-15

POKOLJ HRVATA: Sto godina od krvave Odese (1916 – 2016. g.)

Thursday, 15 December 2016 13:00 Written by: milanN

Godine 1916. dogodio se prvi put, u cjelokupnoj povijesti u odnosima hrvatskog i srpskog naroda, masovni pokolj hrvatskih domobrana (ratnih zarobljenika u Rusiji) od strane Srba i ruskih Kozaka u Odesi.

Riječ je o segmentu hrvatske prešuvane povijesti koja je predodredila hrvatsko-srpske odnose za narednih sto godina, tj sve do danas, ali kako stvari stoje i za narednih nekoliko stotina godina. I upravo zbog toga, to ne smijemo izbrisati iz memorije ni hrvatskog ni srpskog naroda.

Tema koja je obrađena u Codexu moralis Croaticum. Zbog toga, i zbog stogodišnjice tog događaja, prenosimo u cijelosti tekst iz Codexa...!

“Pokolj hrvatskih vojnika u Odesi – Grozote Odese – Hrvatska povijest je magla, gusta magla da bi se skrivala od hrvatskog naroda brojna slavna ali i vrlo tragična događanja, koja se jednostavno nisu smjela znati radi političke koncepcije suživota na ovim balkanskim vjetrometinama koju je nametnula velikosrpska koncepcija vlasti.

Kroz obje Jugoslavije nije se smjelo znati ni što je u hrvatskoj povijesti Gvozdansko, junaštvo bez premca dotad nezabilježeno u svjetskoj historiografiji, nije se smjelo znati ni o Juriši u tadanjem hrvatskom Leonidi, i jednom od najvećih junaka u svjetskoj povijesti, i brojna druga slavna povijesna događanja koja oslikavaju hrvatski narod kao jedan od najherojskijih naroda u svijetu uopće.

Ali nažalost, ne samo da su prešuvani slavni događaji, već su jednako tako prešuvani i tragični događaji, jer bi dali potpuno drugu – vrlo ružnu sliku o nekim južnoslavenskim narodima, jer je ta ružna slika rezervirana samo za Hrvate, a ne za druge narode na Balkanu. Nažalost, ni mlada hrvatska država RH, ne trudi se gotovo nikako da se ta slavna i tragična povijest zapamti i da bude dostupna cijelome narodu, ali i svjetskim povijesnicima. To je prepušteno samo pojedincima da tu i tamo o tome napišu koji članak.

Godine 1916. na istočnim frontovima pod utjecajem Jugoslavenskog odbora i srpske vlade, pošlo se novačiti hrvatske domobrane iz ruskog zarobljeništva (što nije bilo u skladu s međunarodnim ratnim pravom), kako bi stvorili neku jugoslavensku dobrovoljačku postrojbu na solunskom bojištu. Okupljeni u Odesi, Hrvati-dragovoljci tražili su da budu upućeni na bojište pod jugoslavenskim, a ne pod srpskim imenom i znakovljem, čemu se protivili srpski vojnici. U napetu ozračju, punom nepovjerenja, izbijali su sukobi s tragičnim posljedicama. Među njima najpoznatiji je pokolj prvih 18 dragovoljaca u listopadu 1916. godine. Dovoljni sami sebi, Srbi, ne samo da nisu cijenili dragovoljce nego su radili sve da bi im zagorali život: Dragovoljci vojnici bili su neravnopravno materijalno tretirani, kazne nad vojnicima bile su drastične a bilo je i nasilnog regrutiranja tzv. »silovoljaca«. Slučaj s dobrovoljcima u Odesi bio je nagovještaj odnosa u budućoj državi ako pobijedi srpska koncepcija o njezinu stvaranju.

Tako su još tijekom 1916. i 1917. godine Srbi i ruski Kozaci prisiljavali hrvatske vojnike u ruskom zarobljeništvu da pristupe jugoslavenskoj legiji. Pri tome su se služili fizičkom prisilom (premlaivanjem), obrednim ponižavanjima (hrvatske vojnike su tjerali da kopaju vlastite grobove), ubojstvima (nabijanjem na kolce, razapinjanjem na križeve) i ponižavanjem mrtvih tijela (bacanjem istih u more).

Prema podacima dr. Slavka Pavlića i ing. Franje Perše, počinitelji su Srbi i ruski Kozaci. Mjesto zločina je Odesa. To ime brojnik nikada se ne može saznati, a prema tim izvorima on se kreće i do nekoliko tisuća hrvatskih vojnika i asnika koje su Srbi i ruski Kozaci na razne načine pobili i bacili u Crno more.

Razlog zašto su smaknuti je taj što su odbili pristupiti tzv. jugoslavenskoj legiji pod srbijanskim insignijama, šajkače, kokarde i sl. Osim što je prisilna mobilizacija ratnih zarobljenika nedopustiva, tzv. jugoslavenska legija je bila i nacionalno ponižavanje hrvatskih zarobljenika, jer ih se u njoj tjerovalo da se odreknu hrvatskog imena i da postanu Srbi.

Već prije toga Srbi su brojne hrvatske zarobljenike nabili na kolce ili su ih osakatali žive, odrezavši im dijelove tijela. Zabilježeno je svjedočenje jednog grobara iz Odesa koji je rekao da su mu Srbi jedne noći dovezli tijela 18 Hrvata da ih ukopa. Kad je zaiskao osobne podatke mrtvih Hrvata, jer se to moralo po propisima, Srbi su mu doslovno odgovorili: "To su Hrvati, pa ne morate znati". Dr Aleksandar Horvat, predsjednik iste stranke prava, doznajući o odeskim grozotama, reagirao je 6. srpnja 1918. u Hrvatskome državnom saboru interpelacijom naslova – Grozote u Odesi.

Tom prilikom mu, u tadanjem Hrvatskom saboru, nitko nije povjerovao u istinitost tih događanja, a kamoli da su iz svega toga izvukli neku pouku. Događanja u Odesi bila su prvi i vrlo uvjerljivi dokaz što se Hrvatima u budućnosti piše ako uđu u zajedničku tvorevinu – Jugoslaviju.

O tome je Miroslav Krleža pisao: "U Odesi je pošlo. U krvavoj Odesi, u »Kanatnom zavodu«, gdje se masakriralo en masse i gdje su pokapaju i mrtvace rekli onom grobaru, da ne treba da znade tko su ti ljudi, »jer to su Hrvati«. U Odesi se klalo, tamo su pucale kosti i tamo su se davili utopljenici." (Miroslav Krleža)

Gotovo cjelokupna povijest dvadesetog stoljeća (od 1916. do 1995. g.) bila je u znaku masovnog stradanja Hrvata po uzoru na prva odeska masovna stradanja 1916. i 1917. g.

Pouke svega toga ni do dan danas nisu sjele u glave i srca mnogih ljudi u Hrvatskoj, a poglavito ne u glave nekih političara. Ne smijemo zatvoriti svoju knjigu povijesti da bismo znali voditi svoj narod u budućnosti. Vuk nije kriv što je zaklao ovce, već pastir koji ih nije čuvao. Permanentna komponenta hrvatske politike je – politička naivnost sve do dana danas. A dobri politički pastiri u hrvatskom narodu vrlo se rijetko rađaju da bi ga mogli voditi narod u slobodi i dostojanstvu.

Nikad ne zaboravimo povijest jer je najvažnija uiteljica života, a posebno malim narodima. Događaji u Odesi iz 1916. i 1917. g. moraju nam uvijek biti pred očima kao opomena da se čuvamo i u budućnosti. Povijest se često puta – ponavlja. Povijest i patnja nas učine cijeniti slobodu."

Zato nužno treba poduzeti sljedeće:

Na najvišoj državnoj razini zakazati sveobuhvatnu komemoraciju odeskim žrtvama iz 1916. i 1917. godine, povodom stogodišnjice njihovog stradanja.

Pozvati sva hrvatska glasila bilo tv, radio programe, tiskovna ili internetska koja su još u hrvatskim rukama da bezuvjetno prenesu ovaj članak

U crkvi Sveta Mati slobode održati misu za odeske žrtve uz nazočnost hrvatske vojske i hrvatskih branitelja, te predstavnika državne vlasti.

Na podesnom mjestu u Zagrebu, možda u Maksimiru ili na Mirogoju, izgraditi spomenik odeskim žrtvama.

Izdati monografiju o njihovom stradanju, a posebno organizirati javni susret povjesni ara na tu temu.

Sve ovo je potrebno uiniti da se jasno i glasno pokaže, tko je prvi i nad kime, po eo vršiti pokolje, koji su imali katastrofalnu ulogu u odnosima dva naroda.

Svi elementi ukazuju da je to bio odnos vuka i jagnjeta. Ili odnos ja eg i slabijeg, a u konkretnom slučaju odnos između politički promućurnih i politički naivnih.

Da ne bi bilo zabune, Hrvati, a posebno njihovi političari, gotovo odreda se svi pokazali politički naivnima, što je donijelo neizrecivu nacionalnu tragediju hrvatskom narodu.

Mile Prpa/hrsvijet.net